

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2017/100
Karar Sayısı : 2017/85
Karar Tarihi : 12.4.2017
R.G.Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Erzincan Sulh Ceza Hâkimliği

İTİRAZIN KONUSU: 10.7.2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun, 12.7.2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle değiştirilen 26. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin "...yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez."bölümünün, Anayasa'nın 2., 38. ve 48. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: 4925 sayılı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince verilen idari para cezasına karşı yapılan itiraz üzerine itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptal için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralı da içeren 26. maddesi şöyledir:

"İdari para cezaları

MADDE 26: (Değişik: 12/7/2013-6495/32 md.)

Bu Kanunun;

a) 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara bin Türk Lirası, yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

b) 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aykırı davranan taşımacılara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

c) 5 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre taşıma hizmetini yapmaktan kaçınan taşımacılara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

ç) 5 inci maddesinin yedinci fıkrasına aykırı davranan bir taşımacının diğer bir taşımacının taşıma faaliyetini engellemesi hâlinde bin beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

d) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırı davranan taşımacılara beş yüz Türk Lirası, üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı davranan taşımacılara üç yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

e) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı davranan yolcu taşımacılarına bin Türk Lirası, ikinci fıkrasına aykırı davranan taşımacılara beş yüz Türk Lirası, altıncı fıkrasına aykırı davranan taşımacılara üç yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

f) 10 uncu maddesine aykırı davranan acente ve taşıma işleri komisyoncularına bin beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

g) 11 inci maddesine aykırı davranarak ücret ve zaman tarifesi düzenlemeyenlere veya ücret ve zaman tarifelerine uymayanlara veya değişik ücret ve zaman tarifeleri uygulayanlara beş yüz Türk Lirası, ücret ve zaman tarifelerini görülebilecek şekilde iş yeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmayanlara iki yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

ğ) 13 üncü maddesine aykırı olarak yabancı plakalı taşıtların Türkiye sınırları dâhilindeki iki nokta arasında taşıma yapması hâlinde, taşıt sahibine veya şoförüne üç bin Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

h) 14 üncü maddesine aykırı davrananlara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

ı) (Mülga: 14/4/2016-6704/17 md.)

i) (Mülga: 14/4/2016-6704/17 md.)

j) 32 nci maddesine aykırı olarak terminal ve ara durak dışında yolcu indirip bindiren taşımacılara üç yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

k) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmecilere beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

l) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan taşıt kullanan şoförlere iki yüz, işletmecisine ise beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Abuzer YAZICIOĞLU tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un “Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi” başlıklı 40. maddesinde Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılacak başvurularda izlenecek yöntem

belirtilmiştir. Maddenin (1) numaralı fıkrasında, bir davaya bakmakta olan mahkemenin, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda, bu fıkra da sayılan belgeleri dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine göndereceği kurala bağlanmış, anılan fıkranın (a) numaralı bendinde de “*İptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı olduklarını açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslı*” sayılmıştır. Anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında ise açık bir şekilde dayanaktan yoksun veya yöntemine uygun olmayan itiraz başvurularının, Anayasa Mahkemesi tarafından esas incelemeye geçilmeksizin gerekçeleriyle reddedileceği hükme bağlanmıştır.

3. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde de itiraz yoluna başvuran Mahkemenin gerekçeli kararında, Anayasa'ya aykırılıkları ileri sürülen hükümlerin her birinin Anayasa'nın hangi maddelerine, hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

4. Yine İçtüzük'ün 49. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde, Anayasa Mahkemesince yapılan ilk incelemede, başvuruda eksikliklerin bulunduğu tespit edilirse itiraz yoluna ilişkin işlerde esas incelemeye geçilmeksizin başvurunun reddine karar verileceği; (2) numaralı fıkrasında ise anılan (b) bendi uyarınca verilen kararın, itiraz yoluna başvuran Mahkemenin eksiklikleri tamamlayarak yeniden başvurmasına engel olmadığı belirtilmiştir.

5. Yapılan incelemede, itiraz yoluna başvuran Mahkeme tarafından itiraz konusu kuralın Anayasa'nın 2., 38. ve 48. maddelerine hangi nedenlerle aykırı olduğunun ayrı ayrı ve gerekçeleriyle birlikte açıkça gösterilmediği anlaşılmıştır.

6. Açıklanan nedenlerle, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 46. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine aykırı olduğu anlaşılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin reddi gerekir.

III- HÜKÜM

10.7.2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun, 12.7.2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle değiştirilen 26. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin “...yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara beş yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.” bölümünün iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince yöntemine uygun olmadığından esas incelemeye geçilmeksizin REDDİNE, 12.4.2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Esas Sayısı : 2017/100
Karar Sayısı : 2017/85

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ